

Goethe, Burns és Jeszenyin versei

Lyra Mundi. Szó szerinti és egy kissé sete-sután hangzó fordításban: a világ lírája. Ilyen címmel és ilyen tiszteletre méltó igény-nel indított sorozatot az Európa Könyvkiadó. Vagyis lehetőséget biztosít a versolvadásnak, hogy a világirodalom nagy költőit áttekinthető, zárt rendben sorakoztassa könyvespolcain.

Évente három-négy költő életművéből kaphatunk — gondolom továbbra is hozzáértő, gondos és tömör — válogatást. Ezt ígéri a kiadó. Az, hogy teljesülhet-e az ígélet, a sorozat gondozóin nem múlik — de műfordítóinkon sem. Az Európa Könyvkiadó sok nagyszerű vállalkozása, kiváló, sokrétű műfordítói irodalmunk ismeretében örömmel várjuk a következő évek Lyra Mundi-jelentkezéseit is. Három kötet ugyanis megörvendeztetett a könyvhéten: A klasszikusok klasszikusának, az abszolút költőfejedelemeinek, Goethének, a legszínesebb és legváltozatosabb skót poétának, Burnsnek és »az orosz falu költőjének«, Jeszenyinnek életművéből már megkaptuk a »bőséges, de mértéktartó válogatást, 100x 170 milliméteres formátum-

ban, diósgyöri, bordázott papíron, színes puplinkötésben«.

***

»Goethe irodalmi életének fejezetei gyanánt minden fordulónál egy-egy feledhetetlen nőnév kínálkozik.« És amikor a költő Weimarban találkozott Stein asszonnyal, »először került közel egy nőhöz, akivel szemben nem érzett fölényt... Goethe Stein asszony légkörében tisztult meg a Sturm und Drang utolsó hangulatától«.

Babits szavain tűnődve talán sokan jutunk hasonló követeztetésre. Íme, a földkerekség egyik legnagyobb szelleme, de valamennyiünk esendőségében kellett részesülnie, hogy azzá váljon, akivé lennie adatott.

A világot, a valóság elemeit rendszerező, a külső jelenségekből költészetet teremtő Goethe — túl a Sturm und Drangon, az énközpontú ifjúkoron — írja azokat a dalokat, amelyek a kötet első részét alkotják. Mindjárt az »igazi Goethével« kezdte hát a válogatást Lator László, s hogy ez mennyire dicséretes, szükségtelen bizonygatni.

***

Zűrzavaros, szinte követhe-tetlen fordulatokkal teli élet! Csupa szín, áradó bőség,

fénnyel, árnyal villódzó hangulatképek költészetébe oldva: többek között így is kezdetünk beszélni Burns-ről.

Burns verseit olvasgatva újra és újra eszembe jutottak **Eörsi István** elragadtatót sorai, amelyekkel »a skótok Petőfijét« köszönti. A sok boldogtalan után végre egy derűs költő! Méghozzá kegyetlenül kiszípolyozott, agyonsanyargatott nép költője. Csakhogy — vonja le a következtetést **Eörsi** — »ez a nép több tehetséget mutat a boldogságra, mint urai. Ez a tehetség Burns jókedvének forrása.«

***

»Könnyű erdő, éjbe bújva, holdfény kékje mindenütt. Felzokogni hallom újra azt a trojkacsengettyűt.«

A XVIII. századi szigetország után Oroszországból bűvölnek a Lyra Mundi dalai; úgy, ahogy századunk elején Szergej Jeszenyin megalkotta azokat, főként a tűnődő, melázó, szelidebb lelkű olvasók nagy gyönyörűségére. Ha Goethe »objektív« költő, Jeszenyin felülmúlhatatlanul szubjektív. Az olvasó pedig egyszerűen boldog lehet, hogy három kötetben ilyen végletes külön-bözőséget talál.

Katona Tamás, a Burns-kötet, s **Pór Judit**, Jeszenyin verseinek gondozója, a Goethe-kötet szerkesztőjéhez, Lator Lászlóhoz hasonlóan valóban »bőséges, de mértéktartó válogatást«, szép verseskönyveket nyújt az olvasónak — a sorozat tervezőjének, **Miklósi Imrénének** és az Európa Könyvkiadó más munkatársainak szándéka szerint.

Sz. S.

esem Lintet

— Nem.

Amikor fellövik a rakétát, a pirosat, mindig olyankor kérek kölcsön hajót, de nem engednek vissza szállni. U-

a betonon, egészen a közélébe megyek: hátha ő az...

Keresem mindig. Amikor a kanyarban egyszerre lépek a fényre, egyszerre látom a